

XIV DOLNOŚLĄSKI KONKURS LITERACKI O LAUR ZŁOTEGO PIÓRA

II MIEJSCE

A.D. 2018

"My Polacy, My Dolnoślązacy"

www.zlote-pioro.pl

autor: *Maciej Golemo*

szkoła: Powiatowy Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Żmigrodzie

opiekun: *Sabina Łuczuk-Szuba*

temat: „Rzadko na moich wargach (...)

Najdroższy wyraz: Ojczyzna.

Widziałem, jak do Jej kolan –

Wstręt dotąd serca me czuje –

Z pokłonem się cisną i radą

Najpospolitsi szuje” (Jan Kasprówic).

Rozważania o prawdzie uczuć i postaw patriotycznych.

Myśląc nad tym, jak napisać tę pracę, zadałem sobie proste pytanie: czym jest patriotyzm, i byłem szczerze zdziwiony, kiedy uświadomiłem sobie, że nie potrafię na nie odpowiedzieć. Oczywiście mógłbym kilkoma kliknięciami sprawdzić w Internecie, jednak nie chodziło mi o suchą, encyklopedyczną definicję, raczej miałem na myśli, co znaczy on dla mnie i czym jest dzisiaj. Skłoniło mnie to do wielu refleksji i wniosku, że pojęcie to stało się dziś jakieś takie mdłe i rozmyte. Obecnie większość społeczeństwa uważa się za patriotów. Powinno mnie to cieszyć, a jednak napawa niepokojem i to nie dlatego, że nie kocham Polski, bo gdy ktoś mnie pyta, czy jestem patriotą, to odpowiadam bez chwili wahania, że tak. Martwi mnie to, jak bardzo zatraciliśmy istotę tej pięknej idei.

Ciekawym zjawiskiem jest amerykański patriotyzm. Obywatele USA bardzo kochają swój kraj i to widać: przed wieloma domami powiewa tam flaga, przed każdym meczem koszykówki odśpiewywany jest hymn, w szkolnych klasach wiszą obrazy o narodowej tematyce. Wszystko to jest dobre i stanowi wzór do naśladowania, jednak mieszkańcy Stanów poszli o krok za daleko. Patriotyzm wszedł tam w strefę komercji. Sądzę, że bielizna to nie jest właściwe miejsce na umieszczenie barw narodowych bądź godła. Uważam to za wyraz braku poszanowania dla ludzi, którzy oddali za nie swoje życie. W Polsce na szczęście nieczęsto można zaobserwować coś podobnego - w Ameryce przeciwnie.

W kwestii ubioru nie można nie wspomnieć o obecnie szalenie popularnej w naszym kraju modzie na odzież patriotyczną (oczywiście wyłączając bieliznę). Przyznam się, że nie jest to dla mnie temat łatwy, ponieważ sam posiadam w swojej szafie kilka koszulek o tej tematyce, jednakże od pewnego czasu jej nie opuszczają. Dlaczego? Odpowiedź jest prosta: nie chcę się identyfikować z ludźmi, którzy generalnie mają swój kraj w głębokim poważaniu, a jednak noszą odzież z napisami mówiącymi coś zupełnie innego. Są oni hipokrytami albo po prostu bezmyślnymi idiotami podążającymi za trendem, którego nawet nie rozumieją. W ogóle myślę, że można to już nazwać jakąś subkulturą pseudo-patriotów. Żeby było jasne, nie uważam, że uzewnętrznianie w ten sposób swojej miłości do ojczyzny jest czymś złym, bo przez pewien czas sam z taką myślą odziewałem się w ubrania o tematyce narodowej. Chodzi mi raczej o to, co dana osoba próbuje wyrazić nosząc np. koszulkę z napisem “ŚMIERĆ WROGOM OJCZYZNY”, bo to właśnie jest najistotniejsze, i o ile jak najbardziej zgadzam się z tym hasłem, to jednak odnoszę nieraz wrażenie, że dumny właściciel widzi tam tylko “ŚMIERĆ WROGOM”, a ojczyzna schodzi na dużo dalszy plan. Wspomnę jeszcze, że generalnie nie mam nic przeciwko patriotycznym T-shirtom, jednak inne części garderoby jak spodnie, czapki, rękawiczki itd. wywołują grymas niesmaku na mojej twarzy.

Czasem się zastanawiam, co jest bardziej obrzydliwe: flaga na majtkach czy przedwyborcze i nie tylko zawody polityków na to, kto jest większym patriotą. Zawsze dochodzę do wniosku, że jednak to drugie, bo o ile pierwszy występek można popełnić bezmyślnie i poniekąd bez świadomości, że czyni się coś złego, o tyle nasi kochani politycy są w pełni świadomi tego, co robią i czynią to z wyrachowaniem. W tym miejscu można przytoczyć fragment wiersza Jana Kasprówicza:

“Rzadko na moich wargach (...)

Najdroższy wyraz: Ojczyzna.

Widziałem, jak do Jej kolan –
Wstręt dotąd serca me czuje –
Z pokłonem się cisną i radą
Najpospolitsi szuje”

Drażni mnie, gdy patriotami nazywają się ludzie, którzy tworzą podziały między Polakami, zarówno lewa jak i prawa strona. Jeszcze straszniejsze jest to, że społeczeństwo ślepo tym ludziom wierzy. Myślę, że patriotyzm jest w dużej mierze umiejętnością zdrowego i rozsądnego myślenia o przyszłości swojej ojczyzny, a nie poddawaniem się papce wyborczej i medialnemu bełkotowi. Politycy chwają się swoim pseudo-patriotyzmem, a to przecież wcale nie o to chodzi. Jeżeli ktoś jest patriotą, to po prostu nim jest i nie musi się z tym obnosić.

Powinniśmy mówić i widzieć dobre strony naszej ojczyzny, jednak jest to raczej jasne i chciałbym przejść do nieco mniej oczywistej kwestii, a mianowicie do tego, że równie ważne jest dostrzeganie jej wad, a konkretnie wad ludzi, którzy ją tworzą. Pozwala nam to je eliminować, a przez to stawać się lepszymi ludźmi. Dobrym przykładem jest tu utwór zespołu Kult pt. “Polska”. Kazik Staszewski wytknął w tej piosence nasze typowe narodowe wady nie dlatego, że nienawidzi Polski i Polaków, tylko dlatego, że chciał, abyśmy dostrzegli, w czym jesteśmy słabsi i co trzeba naprawić. Dlatego jeżeli ktoś mówi o naszych złych stronach, nie osądzajmy go z góry, tylko się zastanówmy, czy aby to, co ta osoba mówi, nie jest czasem prawdą. Polska jest doskonała, podobnie jak każdy inny kraj na świecie, jednak nie ulega wątpliwości, że dążenie do ideału jest właściwe.

Patriotyzm ciężko jednoznacznie zdefiniować, gdyż jest to jednocześnie postawa, uczucie, idea... To jest miłość do ojczyzny i przywiązanie do niej. Smutne, jak bardzo znaczenie tego słowa zostało wypaczone, sądzę jednak, że każdy człowiek gdzieś ma głęboko w sobie ukrytą tę ideę, ale nie zawsze wie, co z nią zrobić, jak ją wyrazić. Ubranie koszulki z jakąś ważną datą czy pronarodowym hasłem nie czyni z nikogo patrioty. Może to być forma wyrażenia przywiązania do ojczyzny, ale nic ponadto. Niezwykle ważne jest dostrzeganie wad swojego narodu. Sprawia to, że można je zniwelować. Ignorowanie ich prowadzi tylko do zadufania w sobie i powolnego upadku fundamentalnych wartości. Myślę, że nie ma sensu szufladkować patriotyzmu i próbować opisać, czym jest on dokładnie, gdyż zupełnie mija się to z celem. Patriotyzm w pełni zrozumie tylko prawdziwy patriota.